
Informačný časopis pre sluchovo postihnutých

Trnavský Gong

Ročník 3 číslo 1

Január 2016

Adresa TG: Zálazne 15, Smolenice, mobil 0907 757 695, email b.katka@zmail.sk, www.trnavskygong.wbl.sk

alebo Občianske združenie Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých, Novosadská 4, 917 00

Trnava, tel. 0917 648 731 Email: poradenstvo.trnava@zoznam.sk

---

Foto G.Balogová

**Vinšujem vám šťastlivy Novi rok,
žeby vám odpadnul z peci bok,
a z kozuba rúra,
že by vaša dziefka bola hrubá.**

**Vinšujem , vinšujem,
na peci pálenku čujem,
a vinšovac neprestanem,
kým pálenku nedostanem.**

(Batizovce)

OBSAH

• Obsah, Úvodné slovo, Zo života RC-Komunitný plán soc.služieb mesta Trnava, ...	2-3
• Rozhovory so SP- Drahoslava Gemzická, Ľubela.....	4-5
• Radíme vám – OP s čipom II. časť	5
• Relax – Vtipy.....	6
• Poézia od našich SP , Dobrý recept od TG, Vedeli ste?	7
• Kronika- Naši jubilanti, Smútočné oznámenie, Zaujímavosti zo sveta SP pre SP- Audiogram.....	8-9
• Audiogram, Typy poruch sluchu.....	9-10
• Umenie má zošľacht'ovať – rozhovor s J.Sarvašom.....	10-13
• Vianočné pozdravy.....	14

Úvodné slovo

Vhupli sme do nového roku 2016 s túžbou, aby všetci naši blízki boli v tomto roku zdraví, v pohode, šťastní. Prijali sme kopu predsavzatí, aby bol rok úspešný vo všetkých krokoch, ktoré urobíme. Aby bol vo svete mier a pokoj, aby nás neprenasledovali problémy a tragédie. Aby naši politici prijímali iba pozitívne veci prospieť všetkým občanov a uľahčili im život.

A my, aby sme sa konečne spojili pre správnu spoločnú vec, ktorá nám zlepši životné podmienky postihnutých.

V druhej polovici roka sme sa stretli všetky organizácie SP a prijali spoločnú výzvu i odhlasovali svoju „strechu“. Zbrzdilo nás to, ako vždy nás dobehla minulosť a bolo treba prijať nové riešenie. Nebolo síce uspokojivé, ale pre časovú tieseň bolo treba sa rozhodnúť, ale pritom stále zostáva šanca na opravu... Aby boli všetci v obraze, sluchovo postihnutí si schválili novú strechu pod názvom Národná rada sluchovo postihnutých, Ministerstvo vnútra SR oznámilo, že pod týmto názvom už je registrovaná organizácia, ktorú ešte v roku 2006 zaregistroval Ing. Ferko. O tejto organizácii nikto zo sluchovo postihnutých celých 9 rokov nevedel, je nefunkčná! Funguje iba Národná rada nepočujúcich a nedoslýchavých v SR (NRNPND). Preto naši schválení zástupcovia museli riešiť urýchlene nový názov. Bol v rýchlosti navrhnutý nie však vhodný názov (Združenie organizácií nedoslýchavých a sluchovo postihnutých), nerešpektovalo sa rozhodnutie odhlasovanej väčšiny, že nebudeme používať slovo „nedoslýchaví“, ale len sluchovo postihnutí. Ostáva dúfať, že sa časom všetko dá do poriadku a napravi sa všetko, čo sme si naplánovali a spoločne odsúhlasili. V tomto roku nás čaká veľmi veľa úloh, ktoré musíme riešiť a naši zvolení zástupcovia budú musieť vynaložiť obrovské úsilie, aby naplnili časť našich plánov a požiadaviek. **Treba však, aby aj ostatní funkcionári a členovia priložili ruky k dielu a pomohli. Preto si uvedomujme významnosť tohto kroku a veríme, že tento rok bude pre nás sluchovo postihnutých naplnený novým spoločným začiatkom.**

K.Brázdovičová

Zo života RC

Komunitný plán 2016-2020 – pracovná skupina „Osoby so zdravotným postihnutím“.

Dňa 11.1.2016 sa Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých v Trnave opäť zúčastnil pracovného rokovania na Mestskom úrade. Ide o vypracovanie Komunitného plánu na roky 2016 – 2020, zabezpečenia všestranných služieb obyvateľstvu mesta Trnava a okolia, v našom prípade osobám so zdravotným postihnutím. Aj na druhom rokovaní sa potvrdilo, že zdravotne postihnutí majú množstvo problémov, s ktorými sa musia boriť a sú odkázaní sami na seba. Preto žiadajú, aby im mesto v týchto problémoch pomohol práve v Komunitnom pláne, aby sa ich životné podmienky zlepšili. Rokovania sa zúčastnila aj p. Miterková zo stavebného úradu. Pri konzultácii s prítomnými si overila, že je množstvo problémov s bariérami, ktoré ani samotný stavebný zákon dostatočne nerieši. Zaevidovala si množstvo podnetov od prítomných, ktoré je nutné vyriešiť – málo parkovacích miest, zatarasovanie vchodov, ku ktorým sa nemôžu dostať imobilní občania, ozvučovanie priechodov, a pod. Okrem iného vyvstala aj požiadavka rodín s deťmi – autistami, čo s nimi po skončení školy, nedostatok vhodných služieb, kde by mohli títo postihnutí, ale aj iné postihnutia po skončení školy existovať a ako pomôcť takýmto rodinám napr. s odľahčovacou službou a podobne. Dopĺňovali sa predchádzajúce návrhy silných a slabých stránok mesta voči obyvateľom Trnavy a okolia.

Medzi silné a fungujúce stránky mesta sú:

- existencia Detského integračného centra v meste Trnava, pôsobia špecializované zariadenia, ktoré sa venujú všetkým hlavným druhom postihnutí (ktorých máme na území Trnavy zaregistrovaných 22).
- podpora mesta v oblasti inkluzívneho vzdelávania

- dobrá komunikácia, spolupráca s mestom (predovšetkým so sociálnym odborom)
- finančná a nefinančná podpora mesta Trnava
- existencia programov mesta podporujúce poskytovanie sociálnych služieb so zameraním na osoby so zdravotným postihnutím
- existencia a fungovanie bezbarierovej komisie v meste Trnava
- aktívny prístup mesta pri rekonštrukcii mesta so zohľadnením potrieb osôb so zdravotným postihnutím (rekonštrukcia ciest, chodníkov, obrubníkov a pod.)
- existencia a aktívny prístup ostatných inštitúcií, predovšetkým Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny
- vypracovaná mapa bezbarierovosti
- oceňovanie darcov krvi primátorom mesta Trnava
- nízkopodlažné autobusy v MHD
- existencia a fungovanie chránených dielní

Príležitostne : - rozšírenie podporovaného bývania, rozšírenie počtu a kapacity chránených dielní, zriadenie odľahčovacej služby, posilnenie existujúcich programov mesta Trnava podporujúcich organizácie poskytujúce sociálne služby osobám so zdravotným postihnutím.

Medzi slabé stránky mesta, ako ich označili prítomní všeobecne sú:

- nedostatok vhodných priestorov poskytujúcich miesto pre aktivity organizácii pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím
- negatívny prístup spoločnosti, resp. osôb prvého kontaktu k hendikepovaným osobám
- nedostatok parkovacích miest pre osoby so zdravotným postihnutím pred verejnými inštitúciami
- novostavby nespĺňajúce legislatívne požiadavky na bezbarierovosť
- nedostatočné organizačné zabezpečenie spoločenských akcií v meste v závislosti na potreby a požiadavky osôb so zdravotným postihnutím
- údržba komunikácií a chodníkov (nielen zimná) nezohľadňujúca potreby osôb so zdravotným postihnutím – predovšetkým vozičkárov
- nemožnosť cestovania, resp. vstupu do reštauračných zariadení s asistenčným psom a iných unštitúcií
- absencia chráneného bývania v meste Trnava
- nedostatok finančných prostriedkov
- nedostatočná kapacita zariadení sociálnych služieb určených pre osoby so zdravotným postihnutím,
- nedostatočná úroveň zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v meste Trnava-chýbajú agentúry podporovaného zamestnávania ZŤP osôb
- v meste Trnava chýba odľahčovacia služba

V stave ohrozenia sú : - v prípade nedebarierizácie mesta hroziace sociálne odlúčenie osôb so zdravotným postihnutím.

Záverom rokovania sa zúčastnení zhodli na ďalšom stretnutí a doplňovania potrieb zdravotne postihnutých. Preto ešte stále vyvstáva šanca na doplňovanie aj našich ďalších potrieb, ktoré treba navrhnúť. Výzva pre trnavských sluchovo postihnutých a aj z okolia, navrhnete svoje námety, ktoré by sa v prospech SP mali riešiť, či už v doprave, v stavebných úpravách, v sociálnych službách a podobne. Jedine takto sa dá komplexne niečo riešiť, ak aj iní priložia ruku k dielu vlastnými poznatkami a skúsenosťami, postrehmi ktoré im chýbajú v meste v ktorom žijú. Podnety nahláste p. Hermíne Štrpkovej v Poradensko-rehabilitačnom centre sluchovo postihnutých. (K.Brázdovičová)

Vedeli ste?

Koncert pre mačky: Zvuk klavíra prispôbili ich sluchu

Keď sa tento klavirista pochváli, že hrá výlučne pre „kočky“ a na jeho koncerty nik iný nechodí, vôbec nebude preháňať.

Nový hudobný nástroj vydáva zvuk s vlnovou dĺžkou, ktorá lahodí mačkám. Tento klávesový nástroj je totiž zhotovený tak, že namiesto tónov klavíra vydáva zvuk s vlnovou dĺžkou, ktorá lahodí mačkám. Na jeho vývoji pracovali okrem technikov aj veterinári, takže to funguje dokonale. Mačacie publikum, ktoré sledovalo vôbec prvý koncert, sa zúčastňovalo zároveň aj protestnej akcie proti cenzúre hudby a internetu. Pianista totiž hral skladby, ktoré sú v rôznych krajinách sveta na indexe zakázanej hudby a tiež hymny štátov, ktoré

cenzurujú internet. Autor fotografie: Profimedia.sk

Rozhovory so SP

Naše otázky:

- Kedy a ako ste stratili sluch a ako vnímate svoje sluchové postihnutie?
- Čo sa vám podarilo v živote ako sluchovo postihnutej osobe? Ako vníma vaše postihnutie najbližšia rodina, zamestnávateľ? Stojí pri vás, pomáha vám? Ako komunikujete?
- Ako ste spokojní so svojim povoláním, čo ste chceli študovať a sa vám nepodarilo?
- Máte problémy s kompenzačnými pomôckami, načúvacím prístrojom? Nosíte na obidve uši načúvací prístroj?
- Máte ako sluchovo postihnutý koničky, chodíte medzi sluchovo postihnutých? Kde sa lepšie cítite? Medzi zdravými alebo rovnako postihnutými?
- Aký je váš názor na kochleárne implantáty?
- Čo by ste si najviac želali v živote? Čo by ste ešte chceli dosiahnuť?

Drahoslava Gemzická, Ľubela

- Kedy a ako ste stratili sluch a ako vnímate svoje sluchové postihnutie?

Sluch som začala strácať po prekonaní mumpsu a následne stredoušného zápalu. Akosi sa mi začal v detstve už zhoršovať po aplikovaní injekcií Streptomycínu. Ako 10-ročná som sa liečila vo Vojenskej nemocnici, kde mi naozaj pomohli a sluch som mala vtedy na úrovni asi 20% straty. Učila som sa dobre, tak po skončení ZŠ som išla študovať na SZŠ - všeobecný odbor za zdravotnú sestru, čo sa mi aj podarilo a plánovala som aj medicínu. Žiaľ, nie všetko vyjde, ako by sme chceli, zamestnala som sa ako zdravotná sestra v našej okresnej nemocnici na interné oddelenie a potom po otvorení Kožného oddelenia som prestúpila sem do trojzmennej prevádzky. Tu som pracovala až do zavretia oddelenia, čiže 37 rokov som odrobila tu. Po dvoch rokoch práce na Kožnom som si založila rodinu a otehotnela som a počas tehotnosti som dostala opäť zápal uší a nešlo to liečiť pre tehotenstvo, tak ma postihla ďalšia strata na sluchu. Ale počula som tak, že sa ešte dalo počuť a nebolo to poznať až tak. Skôr na ulici, keď niekto na mňa zakričal som už zozadu nepočula. Mala som šťastie na kolektív veľmi dobrých ľudí, ktorí mi pomáhali prekonávať svoje postihnutie, od pána primára, lekárky, kolegyň i pomocného personálu. Prežila som to, ale v roku 2002 nás rušili a ja som ostala nezamestnanou pár mesiacov a potom som sa zamestnala v Domove dôchodcov v Liptovskom Hrádku, kde som dochádzala asi 30 km. Nevadilo mi to, mám rada ľudí, rada pomáham, takže som ako tak bola spokojná a tu som si práve urobila rekvalifikačný kurz pedikúry a manikúry opäť len za pomoci vedúcej sestry, ktorej neunikla moja šikovnosť a tak som si aj po skončení kurzu založila v Liptovskej nemocnici, v Domove seniorov salón pedikúry a manikúry, kde poskytujem svoje služby okrem seniorom aj obyvateľom širokého okolia Liptova. Sluch už mám zhoršený tak, že netelefonujem, čo mi veľmi vadí pre styk s verejnosťou. Manžel mi pomáha vybavovať telefonáty na objednávky, inak komunikujem len cez SMS a e-mailom. Vďaka za pokrok v tejto oblasti pre nás. Na sluchové postihnutie som si zvykla. Teším sa zo života, z dvoch veľmi vydarených detí a teraz aj z malej krásnej zdravej 15-mesačnej vnučky Karolíny, ktorá je slniečkom našej rodiny. Obe deti majú vysokoškolské vzdelanie, syn okrem toho, že je najmladším starostom na Liptove, tohto roku kandiduje do parlamentu za Slovenskú národnú stranu, v ktorej robí okresného predsedu. Je aktívny vo viacerých smeroch. A dcéra taktiež je veľmi šikovná. Čo tým chcem povedať? Veľmi sa teším, že mám úžasných ľudí pri sebe, čo viac si môžem želať. Preto sa nevzdávam a cítim sa ako počujúca, úspešná žena.

- Čo sa vám podarilo v živote ako sluchovo postihnutej osobe? Ako vníma vaše postihnutie najbližšia rodina, zamestnávateľ? Stojí pri vás, pomáha vám? Ako komunikujete?

Čo sa mi podarilo ako sluchovo postihnutej osobe? Všetličo, ale najviac to, že som bola v r.2009 vybraná v rámci Slovenska ako začínajúca podnikateľka a odmenená 1.miestom. Veľmi ma to potešilo, pretože už samotný kurz, ktorý som robila v Nitre bol pre mňa dosť náročný, ani nie na vedomosti, tie som ako zdravotná sestra mala, ale tá dochádzka týždeň v kuse robiť aj víkendy, potom na týždeň na kurz do Nitry, bolo to veľmi vyčerpávajúce. Zvládla som to v mojich 53 rokoch aj za pomoci mojej rodiny, ktorá mi pri komunikácii veľmi pomáha. Rozprávajú pomaly a zreteľne, nemám problém doma s týmto a ani pri práci. Nosím načúvací prístroj zn. Widex, ktorý mi pomáha ako tak prekonávať tento postih.

- Ako ste spokojní so svojim povoláním, čo ste chceli študovať a sa vám nepodarilo?

Ako som spokojná so svojim povoláním? Mám rada túto prácu, chcem sa ešte aj ako starobná dôchodkyňa pohybovať medzi ľuďmi a pomáhať im aspoň takouto službou. Veď sú ľudia, ktorí majú tak veľké problémy s pohybovým aparátom a sa tešia z takejto služby, keď im je odborne

poskytovaná. Keby som bola lepšie počujúca, určite by som ešte robila zdravotnú sestru, keď sa mi nepodarilo dostať na štúdium medicíny, po ktorej som veľmi túžila, ale nedalo sa vtedy tam dostať.

- Máte ako sluchovo postihnutý koničky, chodíte medzi sluchovo postihnutých? Kde sa lepšie cítite? Medzi zdravými alebo rovnako postihnutými?

Problémy s nepočujúcimi vôbec nemám, práve mám dosť seniorov, ktorí využívajú moju službu a sú nedoslýchaví, alebo nepočujúci. Vždy sa dohodneme zrozumiteľnou a pomalou rečou, prípadne ukážkou rukami. Ale ak mám byť úprimná, radšej som medzi počujúcimi, lepšie sa cítim. Veď ja som ako sa povie, ohluchla, teda sa mi veľmi zhoršil sluch tesne pred 50-tkou.

- Aký je váš názor na kochleárne implantáty?

Môj názor na Kochleárny implantát? Kto ho veľmi potrebuje nech ho dostane, určite je to veľká pomoc pre neho. Odrádza ma aj časté chodenie na nastavovanie. Ja som zatiaľ naň nie odkázaná a dohodnem sa s pomocou načúvacieho prístroja. Osobne sa obávam akéhokoľvek zásahu do hlavy, predsa len je to zákrok...

- Čo by ste si najviac želali v živote? Čo by ste ešte chceli dosiahnuť?

Čo by som si najviac želala? Určite ZDRAVIE, POČUŤ, MIER A POKOJ, viac lásky medzi ľuďmi, pochopenia a konečne, aby sa vynašiel taký prístroj, ktorý by nahradil zdravé ucho. Aby výskum v tejto oblasti napredoval čo najrýchlejšie, aby sa na takéto výskumy dávali peniaze a nie na sprostosti, ktoré súvisia s voľbami Miss, s nahotou a pod. Aby sme konečne mali pocit, že zdravotníctvo nám pomáha a nie odkopne. Prialo by som si, aby sa prestala platiť daň na osobného asistenta, ktorý je starobným dôchodcom a veľa vecí by som si prialo, aby sa v našom štáte každý cítil dobre aj sa tak mal, aby vznikli lepšie podmienky pre život všetkých nás na tomto našom krásnom Slovensku.

Ďakujeme za rozhovor.

RADÍME VÁM

Občiansky preukaz s čipom alebo inak elektronická identifikačná karta (eID) Nahlásenie straty alebo odcudzenia občianskeho preukazu s čipom

V prípade, že stratíte alebo odcudzíte občiansky preukaz s čipom treba ihneď nahlásiť prostredníctvom webového portálu Elektronických služieb Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bez nutnosti navštíviť pracovisko dokladov miestneho Policajného zboru.

Na nahlásenie straty alebo odcudzenia musíte poznať svoj diskretný údaj, ktorý si zadefinoval prostredníctvom elektronickej služby Modifikácia kontaktných údajov.

Postup nahlásenia:

- Na webovom portál elektronických služieb MV SR nájdete elektronický formulár
https://portal.minv.sk/wps/portal/domov/eid/elektronicke-sluzby/strata/!ut/p/a1/hc5BDolwFATQs3iCTmtty7IFbD-oCdFE6Mawlk0UXRjPLxq2yt9N8ibzWWQti2P_SkP_TPexv35yVBeJvAxVjcgEE2Dr7SZkzWENzyfQTQA_zmKpf2bxS7gQxN0RITdNButJaVE6DsMXAGEGubdB6t20Ko0AFS4UOtsDpGbw58nHrUWiyfUGaje_PA!!/dl5/d5/L2dBISvZ0FBIS9nQSEh/
- Používateľ vyplní všetky potrebné údaje na formulári :
  - Dôvod, či sa jedná o stratu alebo odcudzenie elektronickeho občianskeho preukazu,
  - Osobné údaje ako rodné číslo, meno a priezvisko,
  - Autorizácia – uviesť svoj diskretný údaj a ochranný kód z obrázku,
  - Potvrdenie správnosti zadaných údajov.

Používateľ je informovaný o výsledku spracovania služby. Občiansky preukaz s čipom je v agende občianskych preukazov označený ako stratený alebo odcudzený a certifikáty, ktoré boli na ňom uložené, budú automaticky revokované (zrušené). O výsledku spracovania je používateľ informovaný správou v jeho elektronickej dátovej schránke.

Nabudúce si povieme ako nainštalovať potrebné ovládače do vášho počítača, aby ste mohli pomocou čítačky karty a aplikácie vybavovať úradne veci už elektronicke.

(Ing.Danka Števonková)

RELAX

Dcéra privedie domov predstaviť rodičom svojho snúbenca. Keď je mladík o samote so svojim budúcim svokrom, ten sa ho pýta:

"Čím sa živíš, chlapče?"

"Študujem náboženstvo."

"A ako chceš zarobiť na poriadny dom?"

"Budem sa sústreďovať na svoje štúdium a Boh nás zaopatrí."

"A za čo kúpiš mojej dcére poriadny snubný prsteň, ako si zaslúži?"

"Budem sa sústreďovať na svoje štúdium a Boh nás zaopatrí."

A takto to ide stále dokola - mladý idealista stále opakuje, že Boh ich zaopatrí. Keď to otec vzdá a mladík sa odporúča, maminka príde do miestnosti a pýta sa muža ako to išlo. Ten jej hovorí:

"No, ten chlapec nemá žiadnu poriadnu prácu ani žiadne plány do budúcnosti, ako nejakú zohnať. Ale dobrá správa je, že si myslí, že som Boh!"

Peter utrpí na stavbe ťažkú nehodu, pri ktorej príde o obe uši. Keď sa má vrátiť z nemocnice, majster všetkých zvolá a upozorňuje najmä Jana, bývalého policajta, ale i ostatných, aby boli na Petra dobrý, že to nesie veľmi ťažko a aby mu to nepripomínali. Peter je prvý deň zas v práci, robia s Janom a ten nevie, na čo by zaviedol reč, aby kolegoví zdvihol náladu. Tak hovorí:

"Pozerám, že sa zlepšil zrak, čo?"

"Áno? Prečo si to myslíš?"

"No, že už nenesíš okuliare."

Pred obchod príde na bicykli Sherlock Holmes. Bicykel ani nezamkne, len naň položí ceduľku:

"Krádež zbytočná, Sherlock Holmes," a odíde do obchodu.

Ku bicyklu sa však priblíži jeden chlap a hneď ho otočí. Ale zanechá ceduľku:

"Prenasledovanie zbytočné. Olaf Ludwig."

(Olaf Ludwig je bývalý nemecký cyklista.)

Jeden ukrajinský robotník zo stavby prišiel k doktorovi a lámanou češtinou mu vysvetľuje, že má zápchu.

Doktor ho prehliadne a potom hovorí:

"Predkloňte sa a opríte sa tu na stôl."

Robotník sa prehne cez stôl a doktor ho celou silou kopne do zadku a potom ho pošle na záchod. Robotník za chvíľku vyjde von a hovorí:

"Doktor, to je paráda. Čo mám robiť, aby sa mi to nevrátilo?"

"Prestaňte sa utierať vrecami od cementu."

"Ako sa volá váš švagor?"

"Kúdelka."

"A krstným menom?"

"Nemôžem si spomenúť."

"Je to váš švagor už desať rokov a vy si nemôžete spomenúť na jeho krstné meno?"

"Nie, hovorím vám, že som príliš rozrušený," (vstáva zo svedeckej lavice, otáča sa ku Kúdelkovi)

"Peter, preboha, povedz im svoje krstné meno!"

Raz takto na letisku čaká lietadlo plné ľudí na posádku. Konečne sa kapitán i druhý pilot objaví. Oba vypadajú, že sú slepí. Kapitán pred sebou ťuká bielou palicou, narazí do sedadiel. Druhý pilot drží na vodítku slepeckého psa. Obaja majú na očiach veľké čierne okuliare. Cestujúci si zo začiatku myslia, že ide o nejakú recesiú, ale keď obaja dvaja piloti dôjdu do kabíny, začne sa nálada v lietadle meniť. Keď naskočia motory, ľudom začína dochádzať vážnosť situácie. Pár sa ich začína modliť. Lietadlo sa pomaly dáva do pohybu. Hluk v lietadle sa tiež narastá na intenzite. Ako sa lietadlo blíži ku konci štartovacej dráhy, hlasy sú stále viac hysterické. Keď už zostáva iba pár metrov, panika prepukne naplno v ohlušujúcom jačaní. Lietadlo sa odlepí od zeme na poslednom metri štartovacej dráhy.

V kabíne hovorí druhý pilot kapitánovi s úľavou v hlase:

"Šéfko, bojím sa, že jedného dňa tí ľudia nezavrieskajú a bude po nás."

Poézia od našich SP

Do pamäti...

Juraj Diky

Spomienky naše?
To korene k domovu i vlasti našej sú.
Premeňme ich na slová vzácne.
Na biely papier ich položme
ako drahokamy ich uchovajme
pre pokolenia naše!

Vlasť svoju – Slovensko v úcte majme.
V cudzine ak sme a máme sa lepšie
ako doma pri víne, vlasť svoju nehaňme.
Ak sklame nás cudzina, domov sa vráťme.
Slovensko – domovina naša
nás v náručí svojom vždy vďačne privinie.

Zimná prechádzka

Dušan Kuba

Sledujem na snehu stopy tvojich lyží,
ostrými oblúkmi ku tebe sa blížim.

Potom svah odrazu veľmi prudko klesá
serpentinou po kraj Unínskeho lesa.

Začiatok aleje. A v nej ako v chráme.
Panenskou bielobou na cestu sa dáme.

Nad nami konáre ruky si podali,
akoby milenci v ľúbostnom ošiali.

Z vytvorenej klenby občas zosýpa
a nám za goliere padá snežná krása.

Cesta básnika

MišaK

Keď tak po večeroch nad papiermi posedávam
jedným okom škúlim na televízny program,
nútim mozog napísať pár slov.
Pár slov, čo by na báseň sa podobala,
čo by ušiam lahodila a bola v nej všetka krása
ukrytá na dne srdca.
Čas však ešte nedozrel,
aby to krásno v duši vytrysklo.
Nedozrel čas, hoci básní papier zniesol dosť.
Len to nádherné krásno v duši
zostáva stále a stále skryté,
kým nedozrie môj čas, čas básnika.

Tá snehová krása čiapku ti zabieli,
akoby ju z nebies spúšťali anjeli.

Prv, než opustíme prírody krásny chrám,
na ružové líčka ešte ťa pobozkám.

Otočíme lyže v tichom zamyslení,
padajúce ticho na súmrak sa mení.

Na ceste spiatočnej súmrak nás neľaká.
Ešte zastavíme u pána Reháka.

K domovu kížeme, dedina sa blíži,
za nami zostanú stopy lyží.

Dobrý recept s TG

Nutellové guľičky

Potrebujeme: 200g nutelly, 100g nasekaných vlašských orechov, 60g čokolády na varenie, 20g masla, 3 lyžice rumu a kakao na obalenie. *Príprava trvá 20 minút.*

Postup: Čokoládu rozlámeme, pridáme maslo a nutellu a všetko rozpustíme vo vodnom kúpeli. Zmes odstavíme a premiešame. Do kompaktnej zmesi vmiešame rum a orechy a necháme vychladnúť. Potom v dlaniach tvarujeme guľôčky asi priemeru 1,5 cm a hneď obaľujeme v kakaovom prášku.

Guľôčky poukladáme na tácku, prikryjeme potravinárskou fóliou a necháme v chladničke stuhnúť.

Vedeli ste?

V priebehu natáčania filmu Smrtonosná pasca prišiel Bruce Willis o dve tretiny svojho sluchu? Na vine boli zbrane s hlasitými slepými nábojmi.

Bola použitá nekvalitná slepá munícia. Liečil sa z toho niekoľko týždňov a od druhého dielu si už viac dával pozor na svoj sluch a chránil si ho.

KRONIKA

Naši Jubilanti

Milí jubilanti, keďže redakcia nemá vždy informácie, kto z vás oslávil alebo oslávi svoje okrúhliny, či obyčajné narodeniny, aj tak vám všetkým jubilantom a oslávencom patrí tento veršík.

*Prijmite náš vinš skromný, na deň vášho sviatku,
Želáme vám zo srdca šťastie v každom riadku.
Nech slnko šťastia svieti, nech vám láska srdce hreje.
Nech máte všetko, po čom srdce túži, nech vám nikdy smutno nie je.
Nech vás ľudia majú radi, rodina i kamarádi.
To všetko vám prajeme váš sviatok krásny.*

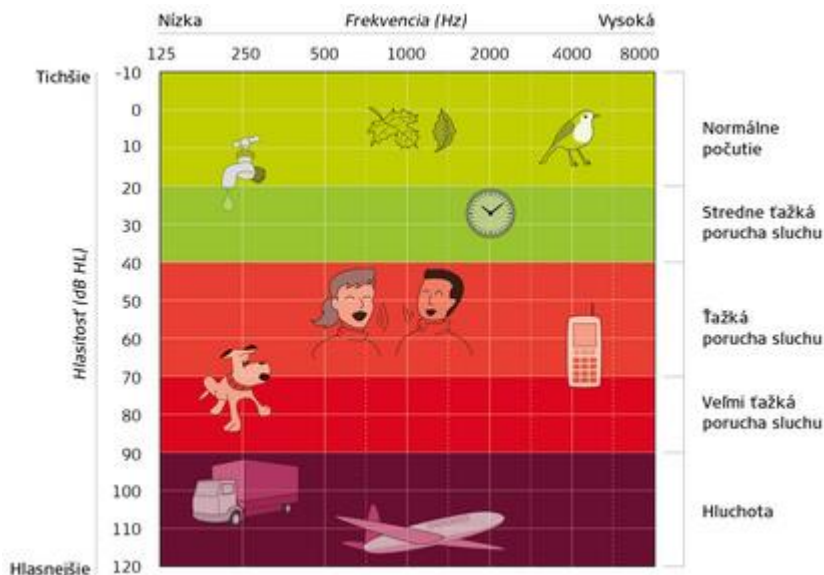
Dňa 13.1.2016 oslávila krásne životné jubileum 65 rokov **Margita PECUŠOVÁ**, členka ZOSP Ilava. Všetko krásne, pevné zdravie do ďalšieho života, veľa elánu a pohody jej prajú výbor a členovia.

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

Hlbokým smútkom oznamujeme všetkým známym, členom a priateľom, že dňa 11.1.2016 tragicky zahynula v Považskej Bystrici vo veku 68 rokov **Julka CIPROVÁ**. Smútiacej rodiny vyslovujeme úprimnú sústrasť nad stratou milovanej osoby. Tí, čo sme ju poznali, zostane v našich srdciach a budeme na ňu spomínať.

Zaujímavosti zo sveta sluchovo postihnutých a pre sluchovo postihnutých

Audiogram

Už prvotné vyšetrenie pre podozrenie poškodenia sluchu alebo straty sluchu sa vykonáva elektronickým zariadením nazývaným Audiometer. Výsledky vyšetrenia sú zachytávané graficky, ktorý nazývame Audiogram.

Audiogram je graf, ktorý znázorňuje Vaše počutie a rozsah straty sluchu pre každé ucho. Na hornej osi grafu sú čísla v rozmedzí 125 až 8000. Sú to frekvencie, teda rôzne výšky tónov.

Je to znázornenie výšky straty sluchu v závislosti na kmitočtoch. S pojmom kmitočet (frekvencie) sa budeme stretávať veľmi často. Je to vlastne výška tónu. Tón je tým vyšší, čím vyšší má kmitočet t.j. Čím viac kmitov (zmien) za sekundu má zvukové vlnenie (vibrácie hlasiviek, stlačovanie a zriedovanie

vzduchu, kmitanie bubienka v uchu a pod.) Počet kmitov za sekundu sa udáva v hertzoch (značka Hz). Kmitočty sa na audiogramu značí na vodorovnej osi. Nízke kmitočty obsahuje napríklad hučanie, či bručanie. Vysoké kmitočty napr. syčanie. Výška straty sluchu je rôzne veľká na rôznych kmitočtoch a preto sa tiež na niekoľkých rôznych kmitočtoch musí merať. Závislosť straty sluchu na kmitočtoch sa prakticky prejavuje tým, že niektorí postihnutí počujú lepšie mužské hlasy (hlboké) než hlasy ženské (vysoké). Alebo napríklad v reči vôbec nepočuje sykavky (hlásky ako s, c) obsahujúce prevažne vysoké kmitočty.

Frekvencia je počet cyklov za sekundu, jednotka je Hertz. Čím je frekvencia vyššia, tým je vyššia aj výška zvuku. Napríklad 250 Hertzov (Hz) znie ako kvapkanie z kohútika. Prenikavé zvonenie telefónu je okolo 8000 Hz. Hlasitosť je meraná v jednotkách, ktoré sa volajú decibely. Nula decibelov (0 dB) je veľmi tichý zvuk, neznamená to „žiadny zvuk“. Konverzačná hladina je okolo 65 dB. Zase 120 dB je veľmi hlasný zvuk. Je to ako, keď vzlieta lietadlo a vy stojíte 25 metrov od neho.

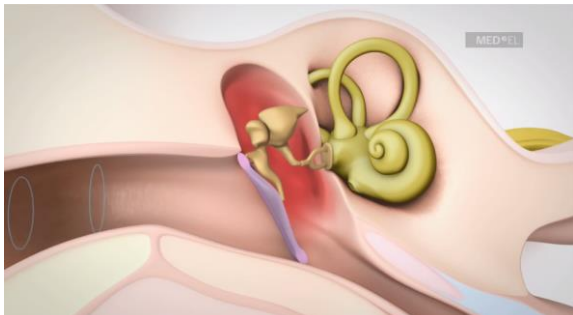
Čísla vedľa grafu vyjadrujú úroveň počutia v decibeloch (dB). Strata sluchu sa udáva v decibeloch (značka dB). Decibel je desatina belu. Táto jednotka dostala svoje meno na počesť Alexandra Grahama Bella, ktorý bol učiteľom nepočujúcich. Mal sluchovo postihnutú manželku. Snažil sa skonštruovať pomôcku, ktorá by nepočujúcim znázorňovala zvuk. To sa síce nepodarilo, ale svojich pokusoch objavil telefón v roku 1876.) Decibel je pre laikov dosť záhadná miera. Je úmerná logaritmu pomeru najmenšej sily zvuku, ktorý práve začuje sluchovo postihnutý, k sile zvuku, ktorý práve ešte počuje normálne počujúci človek. S definíciou si však nemusíme robiť mnoho starostí. Podstatné je, že strata sluchu sa odčíta na zvislej osi audiogramu, a to smerom dole. Čím hlbšie leží krivka audiogramu (čím viac decibelov), tým väčšia je strata sluchu.

Počas sluchového testu audiológ postupne púšťa zvuky s jednotlivými frekvenciami. Najtichší zvuk, pri ktorom osoba počuje danú frekvenciu, sa označí v audiograme, zaznačí sa jeho frekvencia aj intenzita. Tento bod sa volá "prah počutia". Váš audiogram je obrázok toho, ako počujete. Naznačuje, ako sa Vaše počutie odlišuje od normálu. Tiež ukazuje, či trpíte poruchou sluchu a kde by mohol byť problém lokalizovaný.

Je viac druhov a stupňov porúch sluchu. Podľa postihnutého miesta v uchu experti väčšinou rozlišujú štyri druhy porúch sluchu: prevodovú, sensoroneurálnu (percepčná porucha sluchu), zmiešanú a neurálnu poruchu sluchu. Audiológ Vám pomôže určiť, či trpíte poruchou sluchu. Podľa stupňa alebo závažnosti Vám odporučí najvhodnejšie riešenie.

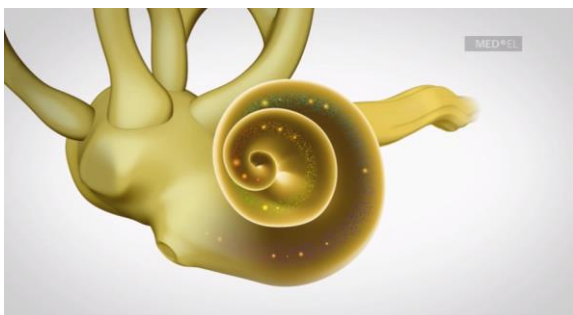
Typy porúch sluchu

Prevodová porucha sluchu

Každý problém vo vonkajšom alebo vnútornom uchu, ktorý bráni zvuku, aby sa správne preniesol sa volá prevodová porucha sluchu. Podľa závažnosti bývajú tieto poruchy ľahké až stredne ťažké v rozsahu 25-65 decibelov. Prevodová porucha sluchu môže byť len dočasná. V niektorých prípadoch môžu pomôcť lieky alebo operácia.

Senzoroneurálna porucha sluchu

Senzoroneurálna porucha je zapríčinená absenciou alebo poškodením sensorov (vláskových buniek) v kochley. Známa je aj pod názvom nervová hluchota, sensoroneurálna porucha sluchu môže byť ľahká, stredne ťažká, ťažká až úplná hluchota. Ľahká až stredne ťažká porucha sluchu sa rieši načúvacou pomôckou alebo stredoušným implantátom. Kochleárne implantáty sa používajú pri ťažkej poruche sluchu alebo hluchote. Niektorí ľudia majú sensorineurálnu stratu sluchu iba vo vysokých frekvenciách, často sa označuje

ako čiastočná hluchota. V týchto prípadoch sú poškodené iba vlásočnicové bunky pri báze kochley. Vnútorná časť kochley, apex, a bunky tam sú zodpovedné za spracovanie nízkych tónov, sú funkčné.

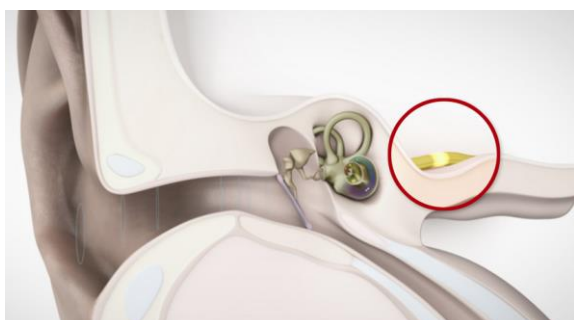
Kombinovaná elektrická a akustická stimulácia, EAS, bola navrhnutá na liečbu práve tohto typu poškodenia.

Zmiešaná porucha

Zmiešaná porucha sluchu je kombinácia sensoroneurálnej a prevodovej poruchy sluchu. Vzniká problémom vo vnútornom uchu, ktorý je skombinovaný s poruchou vo vonkajšom alebo strednom uchu. Riešenie spočíva v liekoch, operácii alebo načúvacích pomôckach.

Neurálna porucha sluchu

Absencia alebo poškodenie sluchového nervu vedie k neurálnej poruche sluchu. Takáto porucha znamená hluchotu a je väčšinou trvalá. Načúvacie pomôcky ani kochleárne implantáty nepomôžu, lebo nerv nie je schopný preniesť zvukovú informáciu do mozgu. V mnohých prípadoch môže práve ABI (kmeňový implantát) byť riešením.

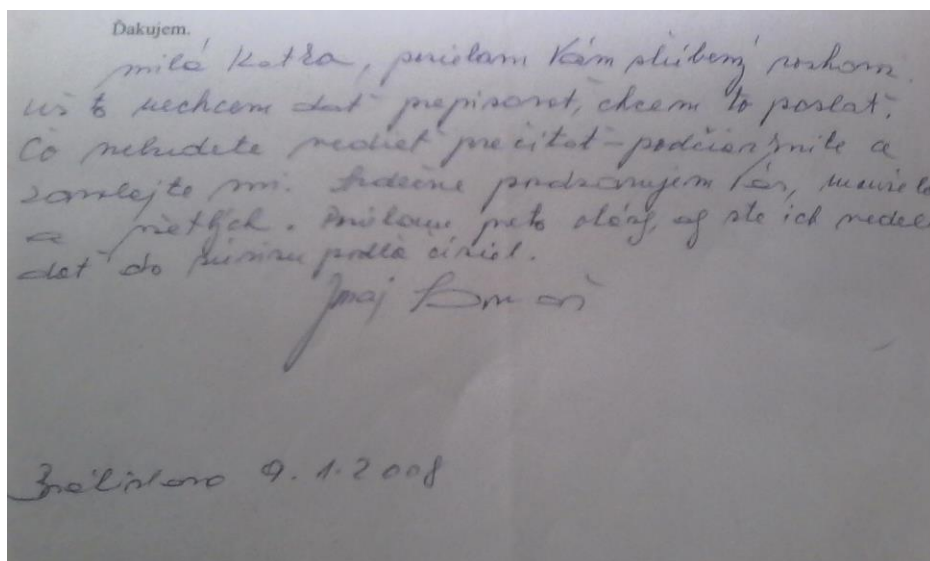
(zdroj internet)

Umenie má zošľacht'ovať človeka

Milí čitatelia,

Niektorí si iste pamätáte, že trnavskí sluchovo postihnutí v roku 2007 po získaní finančných prostriedkov zorganizovali prvý Festival poézie sluchovo postihnutých poetov. Zúčastnili sa ho sluchovo postihnutí poeti z celého Slovenska, i sluchovo postihnuté deti zo ZŠ na Drotárskej, kde prezentovali svoje diela a ktoré recitovali nielen sluchovo postihnutí autori a deti zo ZŠ, ale aj slovenské herecké legendy Jurko Sarvaš a nebohý Miško Dočolomanský. Bola to pre niektorých sluchovo postihnutých poetov pocta. Natáčala to aj trnavská televízia. Je škoda, že táto akcia sa už nezopakovala a nemal kto pokračovať v začatom diele.

S Jurkom Sarvašom som kedysi urobila rozhovor, ktorý sa však do Slovenského Gongu už nikdy nedostal. Oprášila som ho po rokoch a teraz v Trnavskom Gongu ho uvádzam pre spomienku na tento krásny zážitok pre všetkých.

- Pán Sarvaš, pred nedávnom ste sa zúčastnili Festivalu poézie sluchovo postihnutých poetov v Trnave. Stretli ste sa už predtým so sluchovo postihnutými?

Môžem povedať, že so sluchovo postihnutými som sa už predtým stretol viackrát. Už ako dieťa v rodnej Radvani nad Hronom bol kočiš u gazdov, ktorý bol sluchovo postihnutý. Ale aj jeho reč bola nezrozumiteľná, vydával skôr také neartikulované zvuky. Volali ho Jeno. Ale bol to dobrý človek. Deti mal veľmi rád. Bral nás k sebe na voz, aby sme sa mohli previezť. Pripomenuli ste mi ho. V našej krajčírskych dielni SND sme mali vynikajúcich krajčirov, ktorí boli dokonca hluchonemí. Ale ja som sa s nimi vždy nejako dorozumel. Mali ma radi. Chápal som ich a obdivoval, lebo vedeli ušiť zložité historické kostýmy. Obdivuhodný bol vedúci krajčírskych dielne Laco Čóka, zdravotne absolútne v poriadku a ten s nimi vedel výborne komunikovať. Aj musel, lebo on bol zodpovedný za kvalitu kostýmov pre inscenácie.

V Poetickom štúdiu, ktoré vediem už 17 rokov na Stromovej ulici, som mal vo vianočnom programe Zuzku Daubnerovú, sluchovo postihnutú, s ktorou som robil rozhovor o Vianociach, o živote. Bolo to pred asi desiatimi rokmi. Pre mňa to bol zázrak. Ona moju reč čítala z pier. Najviac sa o to pričínila jej mama, ktorá ju to naučila. Zuzka bola veľmi pekná, milá, vtipná. Prítomní diváci ju odmeňovali potleskom. Ja som bol rád, že som to riskol a do veľkého programu zapadla. Ba povedal by som, že bola jeho ozdobou. Pravda s poetickou tvorbou sluchovo postihnutých som sa stretol prvý raz. Je veľmi ľudská. Vyjadruje porozumenie, ľudské túžby. Ma etické hodnoty.

- Viete si predstaviť, že by ste nepočul? Máte predstavu ako vzniká hluchota a čo to spôsobuje?

Herec sa dostáva, ako postava, ktorú stvára do rôznych situácií. Vytvára rôzne charaktery. Hluchého som ešte nehral. Ale odpozorovaním sluchovo postihnutých by som takúto dramatickú postavu vedel vytvoriť. Ako hluchota vzniká od narodenia, na to vedie odpovedať len lekári. Lenže ako som videl na festivale, a ako som prečítal aj Váš dobrý časopis Slovenský Gong, zdravotnícka technika robí zázraky. Ľudia pomocou prístrojov počujú. Dokonca som čítal, že v Číne zložitými operáciami sa podarilo dať deťom zrak. Iste niečo podobné sa pokúšajú urobiť lekári aj so sluchom. Ľudstvo by sa malo uberať tou cestou. Sústreďovať financie na uľahčovanie života a nie na jeho ničenie. Lenže ľudia si sluch aj sami ničia. A to pri zábave. Veď tie decibely musia sluch ničiť. Škoda!

- Vyjadri ste sa po Festivale poézie SP, že vás tlmočili do všetkých jazykov, ale ešte nikdy do posunkovej reči. Ako vnímate túto komunikáciu?

Úprimne poviem, že posunkovú reč obdivujem. Aj to je dôkaz, že ľudia sa vedie vynásť, že sú schopní si pomôcť. Obdivujem komunikáciu sluchovo postihnutých medzi sebou. A keby to nebolo neslušné, vedel by som ich pozorovať v električke – na ulici. Keby sa všetci ľudia naučili posunkovú reč, neboli by jazykové bariéry. Keď ma na festivale prekladali a to i básne, ktoré som recitoval, tak to bolo niečo neobvyklé, zaujímavé a užitočné. Snažil som sa síce všetko pomalšie hovoriť, zreteľnejšie artikulovať, ale hádam ani nebolo treba.

- Ste pedagóg a pripravujete budúcich umelcov. Ako využijete poznatky zo stretnutia so sluchovo postihnutými na Festivale?

Hneď, keď som prišiel do školy, hovoril som svojim žiakom o tomto mojom stretnutí. Dával som im za príklad vašich členov vo veľkej disciplíne, trpezlivosti, húževnatosti, pracovitosti, sústredenosti, pretože to všetko potrebujú ľudia, aby dokázali to, čo som videl. A tieto vlastnosti potrebuje aj dobrý herec. Mám takýchto žiakov i keď aj tam ako aj u Vás sú rozdiely. Tak je to v živote. Sú talentovanejší, pracovitejší a sú aj lenivejší aj menej schopní. Ale talent je len predpoklad. Ak ho nenaplním tvorivosťou, prácou, tak talent nič neznamená. Nie náhodou na škole v Kremnici pre sluchovo postihnutých učili aj skvelí herci Samko Adamčík a jeho manželka, ktorí odtiaľ, ako dobrí ochotnícki herci prišli do SND.

J. Sarvaš, M. Dočolomanský a SP poet p. Naštický

Pod'akovanie hereckým legendám

- Ste úžasným recitátorom, máte rád poéziu, čo povieť, alebo ako hodnotíte úroveň kultúry recitovania našich sluchovo postihnutých a ako zdravých?

Ja by som to ani nechcel hodnotiť a porovnávať z nejakého umeleckého hľadiska. Ak som v predchádzajúcej odpovedi hovoril o talente a pracovitosti, tak toto by som predovšetkým vyzdvihol. I keď talent u sluchovo postihnutých je v niečom inom ako u zdravého človeka, nehovoriac už o hercovi. Ale ani profesionálni herci sa nevenujú recitovaniu, respektíve je nás veľmi málo, ktorí sa venujú tomuto ušľachtilému koníčku. Koníček je to veľmi ťažký, ale vďačný. Aj ja sa nadriem, ak chcem dobre predniesť báseň. Ale pozvú vás potom Slováci, ktorí žijú vo Švédsku, aby ste urobil večer poézie, zoberiete svoj hlas (len si ho treba chrániť), svoje vedomosti a potom je to stretnutie krásne. Ale tu chcem vyjadriť veľké poďakovanie učiteľom SP detí, ktorí tieto deti pripravili a pripravujú na recitovanie. Oni musia mať tiež veľký talent, talent pedagogický zo zmyslom pre poéziu. Len aj pri tej veľkej robote nech nikdy nezabúdajú na myšlienku básne, na zmysel, ktorý je pod textom.

- Čoho by sa mali vyvarovať, a na čo viac zamerať?

Predovšetkým treba pre mladých vyberať básne, ktoré sú im blízke. Pre deti, detské básničky, pre starších tiež také, ktorým rozumejú. To platí všeobecne. Pre zdravé i postihnuté. Skoro každý básnik má v tvorbe dosť básni pre každú vekovú kategóriu. Príklad: Zo Sládkoviča sa učia len Marínu a Detvana. A on má pre žiakov aj Prázdniny a škola, Šarkana, Dcéрку a mať, Kízačku, Elégiu, atď. A potom sú aj Rúfusove modlitbičky, Smrekova Abeceda, ale aj Hviezdoslavove Prvosienky sú krásne. Len treba pohľadať. A nezabudnúť o čom to je.

- Ste spokojný s úrovňou slovenčiny u dnešných tzv. „celebrít“ a „umelcov“?

Samozrejme že nie! Nemôžeme byť spokojní. Práve v jeseni sme na našej fakulte mali medzinárodný seminár o dráme ako literárnom útvare a medziiným som ja mal aj úvodný referát o reči, javiskovej zvlášť a špeciálne aj o reči vo veršovaných drámach. Je to na dlhý rozhovor. Treba povedať, že naša reč je krásna, mäkká, lahodná. Interpunkčné znamienka sú významotvorné. Má svoje zákony. Svoju prízvucnosť. Všetko sa to porušuje! Potom je to – televízia Markízáá, súd – miesto súd a opačne, lavica miesto ľavica – potom vznikajú nezmysly ako napr. Do parlamentu pribrali aj lavicu (no čo ju doniesli od stolára?), atď. Nápis sa hemžia samými cudzími slovami – krčma už je pub, gazda je farmár, výborne je okéj atď. Česť výnimkám. A to už nehovoríme o mrmlaní si popod nos, namiesto krásnej plastickej artikulácii. Musíme naozaj biť na poplach. Veď národom sme sa stali keď sa uzákonila slovenská reč. Dovtedy sme boli len kmeňom. To vedeli také obrovské duchovné osobnosti našej histórie ako Bernolák, Holly, Štúr, Hurban, Sládkovič, atď.

- Nemáte pocit, že dnešná mládež sa nevie vyjadrovať spisovne, ani kultúrne používať slová?

Ja to poviem cez verše Hurbana, ktoré napísal pred 150-timi rokmi:

Bo ak sa, mládež naša, ty neschytiš,
a oheň v Tatrách svätý neroznietiš,
ak ti z plazenia – nevyzveš sa k letu,
beda národu i tebe i svetu.

- Ako sa dívate na kultúru dnes? Je to vôbec kultúra, ktorá prináša uspokojenie a poučenie?

Kultúra zahŕňa celý spoločenský život národa. Ona sa prejavuje v každodennom živote. Ako sa správame na ulici, v električkách, v divadlách. Nikto nechce, aby nebolo na uliciach veselo, aby sa mladí v električke nesmiali, aby sa nezabávali. Ale ak 17-ročný zavraždí človeka, mladiství sa opíjajú do nemoty a kradnú, tak asi s kultúrou a vôbec s týmto svetom nie je niečo v poriadku. Umenia má zošľachťovať človeka. Ale krvavé filmy to nie je umenie! Už nechcem o tom hovoriť, - je to všeobecne známe. Obráťme list. Verme ešte v to krásne čo je v človeku, to dobré. Preto recitujem, lebo verím, že aspoň malé zrníčko padne do srdca. Bol som cez Vianoce v obci Štrba, pod Tatrami. Aj som tam recitoval. Bolo to krásne stretnutie. Ľudia sa usmievali, zdravili sme sa navzájom, priali si všetko dobré. Recitoval som na námestíčku, v evanjelickom i katolíckom kostole a ľudia boli i v jednom i v druhom chráme. Nerobia rozdiely. A starosta Miško Sýkora sa o to snaží, aby ľudia boli k sebe predovšetkým dobrí a nerozdeľovali sa podľa konfesí. A to tam cítiť.

- Ako sa Vám páčila myšlienka uskutočniť Festival poézie sluchovo postihnutých? Samozrejme Vy a pán Dočolomanský ste veľmi vysoko pozdvihli jeho úroveň svojou prítomnosťou a recitátorstvom. Vy dokonca aj moderovaním. Môžeme sa na vás tešiť aj na druhom ročníku Festivalu poézie sluchovo postihnutých?

A preto aby sme k sebe boli ľudský, som bol aj na vašom festivale. Veď to tiež robíte preto, že veríte v dobro človeka. Rád som, že som tam bol. Škoda, že tam nebol nikto z verejných činiteľov. Veď im predovšetkým musí ísť o to, aby ľudia kultúrne žili a mali radosť aj z takých stretnutí ako bol tento festival. Ale zasa som rád, že divadlo poskytlo priestory na ušľachtilý čin. Mimochodom v tomto divadle mám už svojich žiakov, absolventov Dramatickej fakulty Akadémie umení z Banskej Bystrice. Bol to dobrý čin, čo ste urobili. A ak budem môcť, rád sa aj na druhom ročníku stretnem s Vašími básničkami, recitátormi. Veď tam už mám priateľov až z východu, ktorí mi poslali po Valike

Halaničovej krásnu kyticu. Dodnes ju mám. Nezvädla. Je z cukríkov. Ani som ju nezjedol. Aj to svedčí o tom, že na vás myslím.

Ďakujem Vám za rozhovor pán Sarvaš a tešíme sa s Vami na stretnutie na II. ročníku Festivalu poézie SP. K. Brázdovičová

Chcem dokázať Magdaléna Pilarová

Dokázať vám chcem,
čo všetko viem,
písať básne
bol môj dávny sen.

Tie slová tak pekne sa rýmujú
a môj ťažký život ospevujú.
Talent a vedomosti sú krásne dary,
tie mi sudičky do kolísky dali.

Bozok od Miška Dočolomanského

Sluchovo postihnutí poeti s J.Sarvašom a M. Dočolomanským

Deti – recitátori zo ZŠ na Drotárskej z Bratislavy

Naši poeti s legendami

Pán Dušan Kuba pri prednese

Vianočné pozdravy

Nech nikdy nevymizne Vianočné kúzlo, nech nevyprchá sviatočná atmosféra, nech je celý nový rok rovnako štedrý a pokojný ako Vianočné dni želajú **Janka, Mirko, Jurajko a Mireňko Varinyovi**

Veselé Vianoce a šťastný Nový rok 2016 Vám praje **ZO nedoslýchavých v Žiline**

Aj ja Vám a všetkým vo vašom okolí prajem z úprimného srdca nech Vaše Vianoce iskria okamihmi radosti, smiechu a milosti, nech je prichádzajúci rok 2016 naplnený radosťou, láskou a spokojnosťou! Teším sa na našu spoluprácu aj v r. 2016. **J. Balážová**

Zo srdca želim krásne prežitie sviatočných dní, v celom roku 2016 veľa zdravia, šťastia, lásky, porozumenia, radosti z blízkosti rodinných vzťahov, aby sa stratila nevraživosť medzi národmi, náboženstvami a nech sa konečne zachová mier na svete...

Andrea Kinga Pfundtnerová

Nech radosť a šťastie vládne u Vás doma, nech z ďaleka obchádza Vás nešťastie a smola. Nech pohoda vládne za vianočným stolom, nech láska prevláda nad nemilým slovom. Teraz, keď sa ticho mihoce a šťastie je len na krok prajem Vám krásne Vianoce a šťastný Nový rok.
Jana Lenčešová

Krásne prežitie vianočných sviatkov a v Novom roku veľa pracovných aj osobných úspechov, hlavne veľa zdravia praje Bratislavský spolok nedoslýchavých,
Futoová Anna

Ďalšie pozdravy prišli od Ing. Danky Števonkovej, Ing. Ivanky Doskočilovej, Janka Maráka, Jarky Tóblovej, Rašťa Migru, Audioprotetiky p. Kulmanovej a ďalších.
Ďakujeme.

Múdre slová

Istota, že sme inteligentnejší ako tí ostatní, je povážlivá už preto, lebo to isté si myslí množstvo hlupákov.

Číslo TG Január 2016 spracovala Katarína Brázdovičová